

Seda KIRDAR¹

Araştırmacı, Dış Politika Çalışmaları

Selim KORU²

Araştırmacı, Dış Politika Çalışmaları

BAŞKANLIK SEÇİMLERİNE BİR YIL KALA ABD İÇ SİYASETİ

Amerikan halkı yeni başkanlarını önümüzdeki yıl yapılacak Başkanlık seçimleriyle belirleyecek. 6 Kasım 2012 tarihinde gerçekleşecek seçimlerde Demokratların adayı yine Barack Obama olacak. Cumhuriyetçiler ise henüz aday adayları arasında Obama'ya karşı yarışacak bir isim belirlemedi. Demokratlar ve Cumhuriyetçilerin yanı sıra bağımsız bir adayın seçimlere katılma hakkı olsa da, Amerikan seçim tarihi bağımsız adayların seçimleri kazanma şansının olmadığını gösteriyor.

Amerikan seçim sistemine göre başkan en fazla iki dönem bu görevi yürütebilir. Obama ikinci kez bu göreve talip olarak Amerikan halkından kendisine bir dört yıl daha şans tanımasını istiyor. Baba Bush ve Jimmy Carter gibi sadece bir dönem görev yapan, ikinci kere seçilemeyen başarısız bir başkan olarak hatırlanmak istenmiyor. Ancak ABD'nin içinde ve dışında kuvvetli bir değişim rüzgârı estireceği vaatleriyle başa geçen Obama'nın bu beklentileri karşılayabildiğini söylemek zor. Başkan Obama ABD kamuoyunda derin bir hayal kırıklığı yarattı. En büyük sorun olan işsizliği azaltma ve ekonomik krize çözüm bulma yolunda elle tutulur bir başarı gösteremedi. İşsizlik hala %9 civarında seyrediyor³ ve Amerikalıların sadece %10'u ABD ekonomisinin iyi veya çok iyi olduğunu düşünüyor.⁴

¹ <http://www.tepav.org.tr/tr/ekibimiz/s/1195/Seda+Kirdar>

² <http://www.tepav.org.tr/tr/ekibimiz/s/1206/Selim+Koru>

³ "Gallup Daily: U.S. Employment", <http://www.gallup.com/poll/125639/Gallup-Daily-Workforce.aspx>, accessed on 11 Dec 2011

⁴ "Gallup Daily: U.S. Economic Conditions", <http://www.gallup.com/poll/110821/Gallup-Daily-US-Economic-Conditions.aspx>, accessed on 10 Dec 2011

Amerikan toplumunun %74'ü ülkenin yanlış yolda ilerlediğini düşünüyor.⁵ 1989 yılından bu yana, seçimlere bir yıl kala, bu kadar yüksek oranda olumsuz görüşe rağmen ikinci kez seçilen bir başkan olmadı. Obama'nın genel performansını da toplumun sadece %43'ü beğeniyor.⁶ 1945 senesinden bu yana yapılan Gallup anketlerine göre, performansı bu kadar az beğenilen hiçbir başkan ikinci kere seçilmedi.

Ayrıca, Obama, geçen seçimlerde, ilk defa oy kullanan gençler, bağımsızlar, zenciler ve Latin'lerden yüksek oranda oy toplamıştı. Bu seçimlerde ise sadece zencilerin Obama'ya aynı oranda destek vermeye devam etmesi bekleniyor.

Bütün bu nedenlerden dolayı Obama'nın ikinci kez başkan seçilmesi hiç de kolay gözüküyor.

2008 başkanlık seçimlerini kaybeden Cumhuriyetçi Parti, 2010 Kongre seçimlerinden önce, halkın önemli bir bölümünün desteğini de alarak vergilerin yükselmesine ve devletin büyümesine tepki olarak oluşan Çay Partisi hareketiyle, popülaritesini arttırdı ve Temsilciler Meclisi'ndeki sandalye çoğunluğunu ele geçirdi. Cumhuriyetçilerin gelecek seçimlerde Senato'da da çoğunluğu elde etme ihtimali yüksek görünüyor.

Cumhuriyetçi adaylarda ve seçmenlerde, Demokratların oy kaybından yararlanıp önümüzdeki yıl başkanlığı geri alabilme olasılığının verdiği büyük bir heyecan var. Ocak ayında başlayacak ve Haziran'da sona erecek ön seçimlerden sonra Cumhuriyetçi Parti, Obama ile yarışacak adayını belirlemiş olacak. Aday adaylarının belirlenmesinden sonra, Cumhuriyetçi parti seçmeni inişli çıkışlı bir ruh haline girdi, birçok ismi öne çıkardı. Başlarda ismi geçen iş adamı Donald Trump, Minnesota Temsilciler Meclisi üyesi Michelle Bachmann'ın gölgesinde kaldı. Kısa bir süre içinde popülaritesi düşen Bachmann'ı, valisi olduğu Texas'da iş olanaklarını arttırmasıyla gündeme gelen Rick Perry izledi. Canlı yayınlanan tartışma programlarında yaptığı gaflar, Perry'ye olan desteği azaltırken, vergi oranları için geliştirdiği '9-9-9' sloganıyla ün kazanan eski pizza zinciri yöneticisi Herman Cain'e olan ilgiyi yükseltti. Hakkında çıkan cinsel taciz ve yasak ilişki suçlamalarından sonra, Cain yarıştan çekileceğini açıkladı ve kamuoyu yoklamalarındaki liderliğini eski Temsilciler Meclisi Başkanı Newt Gingrich'e bıraktı. Cumhuriyetçi partinin aday adayları arasında bugüne kadar desteğini istikrarlı bir şekilde devam ettiren tek kişi ise eski Massachussets valisi Mitt Romney.

Bu olumlu tabloya rağmen, Romney'nin Cumhuriyetçi seçmenler tarafından beğenilmeyen olumsuz yönleri, seçmenlerin diğer adayları neden teker teker öne çıkarttığını ve ön seçim yarışını nasıl iniş çıkışlı bir hale getirdiğini daha iyi açıklayabilir.

⁵ "All in all, do you think that things in the nation are generally headed in the right direction, or do you feel that things are off on the wrong track?", Study #11579, November 2011, NBC News/Wall Street Journal Survey, p.1, http://msnbcmedia.msn.com/i/MSNBC/Sections/NEWS/A_Politics/November_Poll.pdf, accessed on 10 Dec 2011.

⁶ "Gallup Daily: Obama Job Approval", <http://www.gallup.com/poll/113980/Gallup-Daily-Obama-Job-Approval.aspx>, accessed on 11 Dec 2011

Romney, 2008 seçimlerinde Cumhuriyetçi Parti'nin adaylığı için yarışmış, fakat Obama'ya karşı yarışma hakkını Arizona Senatörü John McCain kazanmıştı. Cumhuriyetçiler'in desteğini şu ana kadar alamamasının nedenlerinden biri, Amerika'nın en liberal eyaletlerinden biri olan Massachussets'de valilik yaptığı dönemdeki icraatları ve aşırı dindar Cumhuriyetçilerin yadırgadığı Mormon mezhebinden olması. Televizyonda canlı yayınlanan tartışma programlarında yaptığı yüzeysel ve ikna edici olmayan performansı, sürekli değiştirdiği görüşleri, kendisine verilen desteğin belirli bir düzeyde seyretmesine ve periyodik olarak en önemli meziyetleri 'Romney olmayan' diğer adayların öne çıkmasına neden oluyor.

Bugünlerde kamuoyu araştırmalarında önde giden Gingrich'in karnesine ilişkin de ciddi soru işaretleri var. Gingrich'in dürüst bir politikacı olmadığı, Kongre'den istifaya zorlanması, lobicilik faaliyetleri sırasında maddi çıkarlar sağlaması ve özel hayatı ile ilgili sorunlar Cumhuriyetçi seçmenlerinin önemli bir bölümünü tedirgin ediyor. Ayrıca, Gingrich'in seçim kampanyası menejeri ve 12 kampanya çalışanı, Haziran 2011'de batan gemiyi terk edercesine kampanyadan ayrılırken, sıra dışı bir kampanya yöneten Gingrich'in seçilemeyeceğini belirtmişlerdi. 2011 Eylül ayı başında sadece %7'lik bir desteğe⁷ sahip olan Gingrich'in, Kasım ayında kendi kampanya çalışanlarını bile şaşırtarak destek oranını %26'nın üstüne çıkartmış olması⁸, liderliğinin pekişmesini ve seçmen nezdinde kendisine olan güveni henüz tam olarak sağlayamadı.

Iowa'da gelecek ay yapılacak ilk ön seçime birkaç hafta kaldı ve hakkındaki çekincelere rağmen Gingrich şu anda Iowa eyaletindeki Cumhuriyetçilerin favorisi. Cain'in istifasından en çok Gingrich'in yararlandığı kesin. Buna rağmen, birçok analist ön seçimde yaşadığı zorluklara rağmen Obama'ya karşı en güçlü adayın Romney olduğunu ve en önemli hedeflerinin Obama'dan kurtulmak olduğunu vurgulayan Cumhuriyetçi parti seçmenlerinin eninde sonunda bunu kabulleneceğini belirtiyor. Ön seçimlerde dezavantaj olarak görülen, kürtaj ve sağlık sigortası gibi konularda Cumhuriyetçi Parti'nin geleneksel pozisyonlarından farklı görüş belirten Romney, Obama'ya oy vermekten vazgeçen kararsızların oyunu kazanabilir. Fakat Obama'ya karşı yarışabilmesi için önce, şu ana kadar ikna edemediği Cumhuriyetçilerin desteğini alarak ön seçimleri kazanması gerekiyor.

⁷ "Gingrich Leads; Romney at New Low in Positive Intensity", <http://www.gallup.com/poll/151022/gingrich-leads-romney-new-low-positive-intensity.aspx>, accessed on 9 December 2011

⁸ "Gingrich over Romney 26-22 in new Quinnipiac poll", National Poll taken by Quinnipiac University, <http://www.quinnipiac.edu/x1295.xml?ReleaseID=1676>, accessed on 9 Dec 2011